

ಸ೦ಡೆ ಸಂದರ್ಶನ

• ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಹೆಗಡೆ, ಕನ್ನಡಪ್ರಭೆ

ಕೆರೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡರೆ ನದಿ ತಿರುವು ಬೇಕಾಗದು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಕೆರೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ನ.13, 14 ಹಾಗೂ 15ರಂದು ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸೋಂದಾ ಸ್ವರ್ಣವಲ್ಲಿ ಮತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೆರೆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಆಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ. ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಇದರ ವಿಜ್ಞಾನಿ **ಡಾ. ಟಿ. ವಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ** ಅವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು.

• ಕೆರೆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಗತ್ಯವೇನು? ಈ ವರೆಗೆ ನಡೆಸಲಾದ ಕೆರೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಫಲಶ್ರುತಿ ಏನು?

ಕೆರೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತರ್ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. 2004ರಲ್ಲಿ ಭುವನೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 2006, 08 ಹಾಗೂ 2010ರಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 2012ರಲ್ಲಿ ಕೇರಳದ ಕೊಟ್ಟಾಯನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ನ.13, 14, 15ರಂದು ನಡೆಯಲಿದ್ದು ಕೆರೆ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಹಲವಾರು ತಜ್ಞರು ಸಾಬೀತಾಗಿದ್ದು ಈ ವರೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಪಂಚರ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೆರೆ ವರದಿ ಮೂಲದ ವರ್ಷದಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಧಾರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ತಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನ ಫಲಕೊಡದಿದ್ದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಫಲಿಸಿದೆ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರೇ ಕೆರೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅಂತಹ ಕೆರೆಗಳು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಾಗಿವೆ. ಕೆರೆಯ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯರು ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದವರೆಗೆ

ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈ ಹಸಿರು ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲಕ್ಕೆ ನೀರು ಮರುಪೂರಣೆಗಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತರ್ಜಲ, ಯೂರಿನಿಟಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಹುಪಾತಿಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಇರುವಂತೆ ನೀರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 1976ರಲ್ಲಿ 273 ಕೆರೆಗಳಿದ್ದವು. ಈಗ 93 ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಕೆರೆಗಳ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದು ಹಾಗೇ ಸುತ್ತಲಿನ ಜಮೀನು ನೀರು ಕಲುಷಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆರೆ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಾಗಲೂ ಸನಿಹದ ಬಾವಿಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಲಿನತೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನರ್ ಕಾರಕ ಅಂಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ.

• ಕೆರೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೇ? ಪ್ರಯೋಜನಗಳೇನಾಗುತ್ತಿವೆ?

ಕೆರೆ ಒತ್ತುವಂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಆಗರಂ ಕೆರೆ ನಡುವೆ ಬಿಲ್ಡರ್ ಒಬ್ಬರು ಒತ್ತುವಂ ಮಾಡಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ತಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನ ಫಲಕೊಡದಿದ್ದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಫಲಿಸಿದೆ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರೇ ಕೆರೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅಂತಹ ಕೆರೆಗಳು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಾಗಿವೆ. ಕೆರೆಯ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯರು ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದವರೆಗೆ

ಇದರಿಂದ ಕೋಲಾರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಂತಹ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ನದಿ ತಿರುವು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶತಮಾನಾರ್ಥ ಯೋಜನೆಗಳು. ಒತಾಸಕ್ತರ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಎತ್ತಿನಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ 24 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರಿನ ಅಧ್ಯಯನ ತಿರುಗಿಸಿ ಬರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆ. ಅದರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲ 7 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರಿನಿಂದ. ಅದರಲ್ಲಿ 6.5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರು ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ನೀರು ಒಯ್ಯಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ 4350 ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದರೆ ನದಿ ತಿರುವು ಯೋಜನೆಯ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಲ್ಡರ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನದಿ ತಿರುವು ಯೋಜನೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶನವೆಂದರೆ ತೆಲಗು ಗಂಗಾ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ನೆಲ್ಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ತೆಲಗು ಗಂಗಾ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡ ನಂತರ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನದಿ ತಿರುವು ಯೋಜನೆ ರೂಪಿತವಾದರೆ ತೆಲಗು ಗಂಗಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಮರುಕಳಿಸದೆ ಅಚ್ಚರಿಯಿಲ್ಲ.

• ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಮತ್ತು ಫೋಸಿಟ ಬರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದು?

ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಬರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಭೂಮಿ ಬಂಜೆಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ 4 ದಶಕಗಳಿಂದ ಭೂಮಿ ಹಾಳುಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಇಂತಹ ಹಾಳುಬಿದ್ದಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

• ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಮಿ ಕಲುಷಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನು?

2009ರಲ್ಲಿ ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಾಗ ನಾವೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಮಾನವ ಸ್ವಯಂಕೃತ ಅಪರಾಧವೆಂದಾಗಿ ಅಂದರೆ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ, ನೆಡುಕೋಣೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ಗುಡ್ಡ ಕತ್ತರಿಸಿ ಮನೆ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಮರಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಂತಹ ಮರಗಳನ್ನೇ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಕಲ್ಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿಯೂ ಭೂಮಿ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಸೂಕ್ತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೇ ಇಂತಹ ಅಪರಾಧಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮದ ಅಪತ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತೊಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಆಗಬಹುದಾಗಿದೆ.

• ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆಯುವ ಭೂಮಿ ಬಂಜೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರು ಮಲಿನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನು?

ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಬಂಜೆಯಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಸನಿಹದಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿ ನದಿಗಳ ನೀರು ಬಳಕೆಗೆ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿದ್ದು ವಿಷಣ್ಣ ಅಂಶಗಳಿರುವುದು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ. ಶುಂಠಿ ಹಾಕುವ ಅತಿಯಾದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಮತ್ತು ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿಷಣ್ಣಾಂಶ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ತಲುಪುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಹೊಳೆ-ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಹಾರ ಸರಬರಾಜು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯರು ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಜಲಚರಗಳನ್ನು ಅಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸಿದರೆ ವೈತನ್ಯ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆರೆ, ನದಿ, ಹಳ್ಳಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಜಲಮೂಲಗಳು ಕಲುಷಿತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೆಡಿ ವೈಫಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೆಡಿ ವೈಫಲ್ಯ ಅಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈಗ 5 ಸಾವಿರ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೆಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಪಾಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ಜನರು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೆರೆ ತೆರೆ ಕೆರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

• ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಫಲಶ್ರುತಿ ಏನು? ತೃಪ್ತಿ ತಂದಿದೆಯೇ?

1998ರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದವು. ಇದೀಗ ಕರ್ನಾಟಕದ 29 ಶಾಲೆಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಸ್ವರ್ಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆರೆ ಕಲ್ಪನದ ಕುರಿತಂತೆ ಉತ್ತಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಒತಾಸಕ್ತ ಮೊಕದ್ದಮೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರು. ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ 2010ರ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದಾಗ ಸಮಿತಿ ಅಪತ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳ ಒತ್ತುವಂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿತ್ತು. ಈಗ ಬೇರೆಯನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆರೆಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೆರೆಗಳು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಂಡಿವೆ. ಜಙ್ಗಲಿನ ಕೆರೆಗೆ ಬರಂದಿ ನೀರು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶೌಚಾಲಯದ ನೀರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬರಂದಿ ನೀರು ನೇರವಾಗಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಜನಕ ಹಾಗೂ ರಂಜಕ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ನೀರು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿನ ಅಹಾರ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಬಾರದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸೂ.ಯೋಜನೆ ಟ್ರೇಸಿಂಗ್ ಪ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಇಂದಿನ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಒತ್ತುವಂಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಯ ನೀರು ತುಡ್ಡವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಅಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೆರೆಯ ಒತ್ತುವಂಯೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಗ ಸ್ಥಳೀಯರು ಕೆರೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ವಿಮುಖರಾದರು. ಈಗ ಅಂದರೆ ಕಳೆದ 18 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಮನೆಯವರು, ಅಪತ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೆರೆ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೆರೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ಜಾಗೃತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿದೆ.

• ಫೈಟಿನ್ಸ್ ವಿಮುಕ್ತ ಮಾರ್ಗದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂಗುಣುಂಟಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಲಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಅದರ ಜಲಾನಯನ, ಅದರ ಇಲಾಖೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಮರಗಳನ್ನು, ಕುರುಚಲು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಇಂಗುಣುಂಟಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಅಪತ್ಯಕತೆಯೇ?

ಇಂಗುಣುಂಟಿ ಅಗತ್ಯ ಖಂಡಿತ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನ ಹೊದಿಕೆಯಿರುವುದೋ ಅಂತಹ ಅಂತರ್ಜಲಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಫೈಟಿನ್ಸ್ ವಿಮುಕ್ತ ಮಾರ್ಗದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಒದಗಿಸಿದಂತೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಂಗುಣು ಪ್ರಮಾಣವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗುಣುಂಟಿಗಾಗಿಯೇ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವ ಕುರುಚಲು ಸಸ್ಯಗಳಾಗಿ, ಮರಗಳಿಗಿರುವ ಕಡಿದು ಇಂಗುಣುಂಟಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಮುಕ್ತ ಮಾರ್ಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗುಣುಂಟಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

• ಎತ್ತಿನಹೊಳೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಚಾಲನೆ ದೊರಕಿದೆ. ಈಗ ಶರಾವತಿ, ಅಘನಾಶಿನಿ ಮತ್ತು ಬೇಡಿ ನದಿಗಳ ವಿವಿಧ ಭಾಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ.

• ಹಾಳುಬಿದ್ದಿರುವ ಅದರ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಅವುಗಳ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಅಧ್ಯಯನ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ?

ಕೆರೆಗಳಿಂದ ಮಲಿನಗೊಂಡಿರುವ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಘಾಟಕ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೆಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಯೋ ಅದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೆರೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ 800 ರಿಂದ 1000 ಅಡಿ ತಲುಪಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಫೈಟಿನ್ಸ್ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೋಲಾರ ತಾಲೂಕಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ ತಾಲೂಕಿನಿಂದ 45 ಕಿ.ಮಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ 200-250 ಅಡಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಫೈಟಿನ್ಸ್ ಅಂಶ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಅಥವಾ